

TANTÁRGYI TEMATIKA

Anyagmérnök BSc
Öntészeti specilaizáció
(nappali/levelező)

Tantárgy neve: Öntészeti technológiai gyakorlat	Tantárgy neptun kódja: MAKMÖT273B(L) Tárgyfelelős intézet: Öntészeti Intézet Tantárgyelem: specilaizáción kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Molnár Dániel egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 7/Ő	Előfeltétel: Öntészet alapjai (MAKÖNT303B(L))
Óraszám/hét: 0+3 Óraszám/félév: 0+15	Számonkérés módja: aláírás + gyakorlati jegy
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: Bevezetés az öntészeti technológiákba. Beömlőrendszer kialakításának módszerei. A méretezés alap összefüggései. Táplálórendszerek kialakítása, alkalmazható összefüggések, az irányított dermedés megvalósításának eszközei. Az öntődék fémellátásának biztosítása, az egyes ötvözetek tulajdonságai. Az öntvényekben kialakuló visszamaradó öntési feszültségek eredete és következményei.	
Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> BT4, BT9, BT11 <i>képesség:</i> BK6, BK8, BK12 <i>attitűd:</i> BA1, BA3, BA4 <i>autonómia és felelősség:</i> BF1, BF6, BF7, BF9	
Tantárgy tematikus leírása:	
Gyakorlat: <ol style="list-style-type: none"> 1. Öntvénygyártási módszerek csoportosítása technológiai szempontok szerint, az eljárások főbb jellemzői. 2. Fémöntvények betétanyagai, primer és szekunder öntészeti ötvözetek előállítás, tulajdonságaik. Szabványos jelölésük. 3. Fémhulladék előkészítési technológiák, gépi berendezések. Salakok meleg és hideg feldolgozása. 4. Öntődék ellátása folyékonyfémrel. 5. A legfontosabb ötvözetek általános jellemzése, az ötvözők változásának hatása az ötvözetek tulajdonságaira. 6. A színelemek és ötvözetek dermedésének morfológiai jellemzői, az idő – falvastagság átalakulás diagramok értelmezése és alkalmazása acél és öntöttvas esetén. 7. A formakitöltő képesség értelmezése, mérése különféle technológiai próbatesteken. 8. A beömlőrendszerek felépítése, tipikus szerkezeti elemei és azok szerepe. A beömlőrendszerek méretezésének alapegyenletei gravitációs öntés esetén. A keresztmetszetarányok tipikus esetei és jelentőségük. 9. Az öntési idő, a nyomómagasság és az áramlási ellenállás meghatározása gravitációs öntés esetén. 10. A fémek térfogatváltozásai a dermedés során. A zsugorodási üregek különböző formái, vizsgálata technológiai próbatesten. A zsugorodási üregek térfogatának meghatározása számítással, a lunkermélység közelítő számítása az öntvény szívódásra hajlamos részeinek meghatározása. 11. A tápfejek méretezésének alapelvei, a méretek számítási módja, a tápfejek hatásfoka, különféle tápfejtípusok és azok alkalmazása. 12. A tápfejek hatósugara, véglaphatás, alakrontás a dermedés irányítására. 13. A formában elhelyezett hűtőbetétek méretezése és alkalmazása, egyéb dermedésirányító módszerek. Az irányított dermedés fogalma, megvalósítási módszereinek átfogó áttekintése. 14. Az öntési feszültség, a visszamaradó feszültség, a melegrepedés, melegszakadás értelmezése, kialakulásuk okai. 	

Félévközi számonkérés módja:

féléves feladat, zárthelyi dolgozat

Gyakorlati jegy / kollokvium teljesítésének módja, értékelése⁶:

0-60%	<i>elégtelen</i>	61-70%	<i>elégséges</i>
71-80%	<i>közepes</i>	81-90%	<i>jó</i>
91-100%	<i>jeles</i>		

Kötelező/ajánlott irodalom:

1. Zana Dezső: Munkavédelem az öntödékben; Budapest, OMBKE, 1987
2. Jónás Pál – Tóth Levente: Formázóanyagok vizsgálata és öntödei gépek, laboratóriumi gyakorlatok gyűjteménye; Tankönyvkiadó, Budapest, 1986
3. MSZ Szabványgyűjtemények, 66/1; Öntészeti szabványok
4. Magyar Sándor: Öntészeti szakrajz; Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1983
5. Sorel Metall: DUCTILE IRON, The essentials of gating and risering system design, 2000